

de stadskeur van den jare 1723. Edoch, bij provisie voor den tijd van drie maanden, ten einde gedurende dien tijd te beproeven of de gemelde waag zodanig zoude worden gefrequentieerd dat de salarissen der wegers en arbeiders alsmede de onkosten des onderhouds van het gebouw, der schalen en het gewigt zoude kunnen worden gevonden en alzoo het behoud van een aantal huisgezinnen met het gerief van den handel zoude kunnen worden vereenigd⁷³). Eerst dus een proeftijd van drie maanden.

Na advies van de kamer van koophandel te hebben ingewonnen stond het besluit om de waagfaciliteit te continueren ver voor het verstrijken van deze termijn vast. Al op 1 februari van het volgend jaar verscheen een reglement op de waag, waarvan de preambule in 't algemeen wees op het nut voor de handel om goederen door beëdigde personen te laten wegen en in 't bijzonder op de officiële gewichtsgarantie: 'en zoo aen den verkooper als kooper te doen strekken tot eenen veiligen waerborg in de aflevering en ontvang van hunne waren en koopmanschappen; en daer dezelve tevens, door eene eenparige weging, alle verschillen, die anders over de wigt der goederen zouden kunnen ontstaen, voorkoomt: - en tegelijk de gelegenheid aenbiedt, dat de wigten van al hetgeen in de waeg of aen de pikkelschalen gewogen is, ten allen tijde, op eene wettige wijze, die geene tegenspraek duldt, door gelegaliseerde afschriften uit de waegregisters, kan worden geconstateerd; hetgeen, vooral voor den handel van - en naar buitenlands, van het hoogste belang is⁷⁴). Ongeveer zestig jaar voor de ondergang van de waagorganisatie is in een officieel Rotterdams document voor het eerst expliciet geformuleerd wat in essentie vermoedelijk de grondslag voor haar stichting vijf eeuwen eerder heeft gevormd.

Anders dan in terminologie vertoonde het nieuw reglement ten opzichte van de achttiende eeuw weinig veranderingen. Op aanraden van de kamer van koophandel was het tarief gewijzigd. In plaats van het drievoudig samengesteld tarief van wikkeld, wegers- en arbeidsloon kwam een tweevoudig: 'waegloon' en 'schaelgeld en arbeidsloon'. Aan een enkelvoudig tarief zou de kamer de voorkeur hebben gegeven, maar aangezien de ordonnantie van het rijk op de indirecte belasting aan de plaatselijke weegtarieven refereerde leek het haar van belang een onderscheid tussen het eigenlijke weegloon en de 'onkosten voor 't onderhoud der waag, loon der arbeiders etc.' te handhaven⁷⁵). De verdeling van dit weeg- of wikkeld was, in 1834, als volgt: eerst het collectloon voor de waagmeester, vervolgens 2/3 deel van het weegloon voor de wegers en